

תוספת שבת

שים לב!

השקיעה וזמן
הדלקת נרות
שבת מתקדמים
מידי שבוע
בכמה דקות!

זמני הדלק"נ שבת פרשת ראה

ירושלים: 6:29 מוקדם: 6:19
בני ברק: 6:45 מוקדם: 6:35
מודיעין עילית: 6:39 מוקדם: 6:29
חיפה: 6:38 מוקדם: 6:28
טבריה: 6:35 מוקדם: 6:31

מדברי רבותינו זצוק"ל ושיבדלחט"א במעלת תפילת מנחה בערש"ק וקדושת השבת

דברי מרן רשכבה"ג הגראי"ל שטינמן זיע"א במעלת לימוד הלכות שבת והזהירות של מרן זיע"א בשמירת שבת (מהספר כאייל תערוג)

מרוב פחד שהגיעה שבת והוא לא היה מוכן לכך.

אמר רבינו: דרך העולם שמי שרואה אחד שנהרג בתאונת דרכים רח"ל מזדעזע כולו, ואילו רואה אחד מחלל שבת אינו מזדעזע כ"כ, והאמת שמי שמחלל שבת הרי זה ממש כמו שהורג את עצמו. הנה מצאנו בדין מבטל כלי מהיכנו דכתב רש"י (שבת מב, ב) דחשיב כמו שקובע לכלי מקום ומחברו בטיט. הרי שדין מקום ודין כלי נקבע עפ"י הרוחניות, א"כ בודאי גם מי שמחלל שבת נחשב כמו שהורג את עצמו (צדיק כתמר יפרח עמ' קס).

משיחת רבינו: ואני רואה שהיהודים כאן רוצים מאד לכבד את השבת, אשרי חלקכם, והקב"ה יעזור שתראו להוסיף עוד ולעשות, כמו שהיערות דבש אומר שכל אחד ישתדל ללמוד הלכות שבת. יש ענינים קשים מאד, ולמשל הלכות ברירה, הרי כמעט כל דבר קשור לענין של ברירה, ואם אדם לא לומד הלכות ברירה קרוב מאד שיכשל, וככה יש עוד הרבה דברים שמאד מאד יכול להיכשל, ואם הוא לא לומד הוא לא יודע ויכול להיכשל. ממילא זה דבר גדול מאד, שכל אחד ישתדל ללמוד הלכות שבת, שאפילו אם למד שלוש פעמים, יכול ללמוד פעם רביעי ג"כ. כי אם היערות דבש אומר פעמיים ושלוש, אפשר גם ארבע וחמש פעמים. ולא הכוונה ללמוד כל היום רק הלכות שבת, אפשר ללמוד עוד לימודים, אבל גם אם כל אחד ילמד כל יום אפילו רק עשרה רגעים או רבע שעה הלכות שבת, כדי שיחזור תמיד על הלכות שבת, זה דבר גדול, כי בלי זה אפשר מאד להיכשל. בפרט כאלה הלכות שיכול להיות שיכשל בדאורייתא כמו הלכות ברירה. והרי אנחנו רוצים שכלל ישראל מאד יתחזק בזה, וזה שישתדלו בכך כאן יהיה זכות לא רק ליהודים האלה שעושים את זה אלא זה יוסיף ג"כ לעוד מקומות. ושמעתי שיש מקומות אחרים ששמעו שכאן התחזקו, והם רוצים ג"כ להתחזק, וזה יכול לגרום שחלק גדול מאד מכלל ישראל יתקרב לשבת ויהיה בזה זכות גדול..

אמר רבנו: רציתי לחדש שכמו שאומר הח"ח (שם עולם ספ"ד) שמי שמכין את המפה לשלחן שבת כבר ביום ו' בבוקר, כבר מהזמן הזה יוצא מהגיהנום כל ערב שבת, אז יתכן שמי שלומד הל' שבת מוקדם, בזמן הזה יצא מהגיהנום. (א.ה. ובמקום אחר פורסם שאמר שזה אפי' כשלומד הלכ' שבת בשאר ימי השבוע שלא גרע הכנה גשמית מהכנה רוחנית).

יל"ע האם יש דבר מיוחד בהלכות שבת טפי משאר הלכות? ואולי להמבואר במנחות (קי, א) דכל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת ה"נ הלומד הלכות שבת כאילו קיימם בפועל, ואז חוץ מעצם מצות ת"ת הוי כמו שמירת שבת דשקולה ככל המצוות. והראוני דבהקדמת אנגלי טל כתב שכשם ששמירת שבת שקולה ככל המצוות, כן ללמוד וללמד בהלכות שבת שקול כללמוד וללמד בכל המצוות (אילת השחר, זמירות שב"ק עמ' 82).

שח רבנו: העולם רגיל לומר על יהודי 'שומר שבת', שומר שבת, אבל האמת שלהיות שומר שבת אינו דבר קל כלל, ובשביל לזכות לתואר זה צריך זהירות רבה מאד, שאינו דבר קל לביצוע למעשה (צדיק כתמר יפרח עמ' קסא).

חייב אדם למשמש בגדי ער"ש עם חשיכה (משנה שבת פרק ב' ושו"ע וביאה"ל סי' רנ"ב)

פעם אחת היה רבנו שבור מאוד, ושאלו נכדו על מה ולמה, ואמר שעבר עבירה והוא צריך תשובה. ושאלו מה העבירה? ואמר שהנה יש הלכה שצריך למשמש בכיסו בערב שבת, אמנם הוא יש לו בגדים נפרדים לשבת לכן אינו צריך לבדוק, אבל השבוע לבש פעם אחת את הבגדים באמצע השבוע ונמצא שנתחייב לבדוק ולא בדק [ואפי' שלא היה כלום בכיס, אבל את הבדיקה לא עשה]. וכן בשנה האחרונה הגיע פעם נכדו ואמר שצריך להדליק נרות שבת. רבנו רק שמע את המלה שבת ונבהל עד מאוד וכמעט התעלף, עד שרבע שעה לא היה מסוגל לזוז ולדבר

סיפור מסירות נפשה של הרבנית שטינמן לשמירת שבת

אשה שאינה מעונינת לעבוד בשבת, שתקום עתה עם מזוודתה בידה, ותצא מהמפעל כמפוטרת מהעבודה!

הנשים היהודיות שידעו היטב את משמעותה של עזיבת העבודה, כמעשה התאבדות, באופן טבעי העדיפו לשתוק ולשוב לעבודה, אך להפתעת כולן נערה אחת לא שבה לעבודתה אלא החזיקה בידה מזוודה, וצעדה בביטחון לכיוון פתח היציאה. לשאלת המנהל: לאן פניך מועדות, ומדוע? השיבה אינני רוצה לחלל את השבת, וע"כ אני עוזבת את מקום העבודה הזה. המנהל הנכרי, שהתרגש מאומץ ליבה של הנערה, לא יכל להסתיר רגשותיו, ופנה לעבר הפועלות: אתן כולכן תמשכנה לעבוד בשבת מלבד נערה זו שהוכיחה את דביקותה לדתה באומץ בלתי יאומן. אני משחרר

כשהנאצים ימ"ש פלשו לצרפת ושליתם היתה מלאה, כל איש או אשה יהודים אשר נמצאו ברחובות צרפת שלא במסגרת עבודה מורשית ע"י הנאצים, אחת דינו היה להישלח ברכבות המוות לאחד ממחנות ההשמדה. אחת המתפרות הגדולות בפרזי קיבלה את אישורה של הממשלה להעסיק במסגרתה נשים יהודיות, וכך נשים רבות נמצאו מקלט מפני הנוגשים הגרמנים. אחת מבין אותן הנשים היתה הרבנית שטינמן בצעירותה, בטרם נישאה לרבנו.

והנה קרה דבר, הוכרז ע"י המנהל הראשי כי העבודה תימשך בכל ימות השבוע, כולל שבת. מנהל העבודה שם לב כי ישנה איזושהי תסיסה בין הנשים היהודיות, לאחר בירור קצר התברר לו כי הנשים מסרבות לעבוד בשבת. מיד קם והכריז בקול תקיף:

אותה מכל עבודה בשבת! אותה נערה, הרבנית שטיינמן, נתפרסמה אחר כך באהבת ה' הגדולה שהיתה לה, וסיפורים של מסירות נפש

נכרכו בחייה (בנאות דשא עמ' קצב. קו' צדיק כתמר יפרח בשם רבנו).

לאור האסונות שונים שארעו בתקופה האחרונה - מתחזקים בהירות בתוספת שבת בקבלת שבת "זכור את יום השבת לקדשו..." - גודל הרווח במה שמתחזקים בשבת ובערב שבת.

תוספת שבת - להקדים את כניסת השבת.

אומרת הגמרא (שבת קיח:): אמר רבי יוסי יהא חלקי ממכניסי שבת בטבריה שהיו מכניסים שבת מוקדם, כיון שטבריה היתה בעמק והיה נראה להם כבר מבעוד יום שחשיכה, ויהא חלקי ממוציאי שבת בצפורי שיושבת בראש ההר וכשהחמה שוקעת עדיין נראה להם שעוד היום גדול. (רש"י). אף שרבי יוסי היה גר בצפורי והיה מאחר יציאת שבת אמר יהא חלקי עימהם כדי לזרז אחרים שיהיו מאחרים לצאת מן שבת. (מהרש"א). ומה שאמר יהא חלקי עימהם הרי ודאי אם שיבח את אנשי טבריה וציפורי ודאי שגם הוא היה עושה כמותם שהקדים כניסתה ואיחר יציאתה, מכל מקום אמר יהא חלקי עימהם משום שנאה יותר ותפארת לעושיה כשרבים עושים את המצווה, ולכן התקנה בטבריה שרבים הם שמכניסים שבת מוקדם. (חידושי הגהות סי' רצג)

ומספרת הגמרא (פסחים נ:): בעיר צידון היה מתקיים יום השוק בכל יום שישי, ובני ביישן שהיו דרים בצור החמירו על עצמן לא לילך בערב שבת לצידון ליום השוק, ובניהם של בני ביישן לא היו עשירים ולא עמדו בחומרא זו, הלכו ושאלו את ר' יוחנן אם מותר להם להקל במה שהחמירו להם אבותיהם שהרי אינם עומדים בזה? אמר להם ר' יוחנן כבר קיבלו אבותיכם עליהם ואסור לכם להקל שנאמר "שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך".

תוספת - שומרת מחילול שבת.

זכור עד שלא יכנס להוסיף עליו מן החול בתחילתו, שמור משיכנס להוסיף עליו מן החול בצאתו, משל למה הדבר דומה לארי שהוא עובר מלפניו ומאחוריו ומה אם הארי שאינו ממית אלא בעולם הזה הרי בני אדם נזהרים מלפניו ומלאחוריו כמה מילין, קל וחומר השבת שהיא הורגת את מחלליה גם בעולם הזה וגם בעולם הבא,

רבי מאיר מושלו משל למה הדבר דומה למי שהוא שומר את הפרדס אם משמרו מבפנים אינו משתמר ואם שומרו מבחוץ הוא משתמר אף השבת והמצות כך אנו חייבים לעשות מהן שנאמר ושמרתם ועשיתם ושמרתם מבעוד יום ועשיתם משתחשך ויש מושלים זאת לחרב שאין שמירתה אלא תיקה. הבגדים אין שמירתן אלא הקופסא. אף שבתות וימים טובים אין שמירתן אלא מן החול שתוספת שמוסיף על השבת בתחילה ובסוף הם הקופסא ששומרת על השבת.

ר' יצחק אומר ומה אם ערי הללוים שאין חייבים עליהם לא כרת ולא מלקות צריכים מגרש חוצה להן אלפים אמה קל וחומר שבתות וימים טובים שצריכים מגרש לפניהם ולאחריהן. (משנת רבי אליעזר פרשה כ)

איתא במדרש (ב"ח סי' רעא בשם הסמ"ג) זכור בים ושמור ביבשה, פירוש שבים אין צל בתים ואילנות ונראה שהוא יום גדול אף כשהוא סמוך לחשיכה. וביבשה בעיר אף כשהוא יום גדול דומה שהוא סמוך לחשיכה לכך אמר זכרו בים וכיוצא בה בעיר היושבת בראשי ההרים בכניסתו להקדים לקבל שבת מבעוד יום ושמור כלומר המתן בעיר ביבשה ביציאתו תאחר עד שתחשך שמור לשון המתנה כמו שומרת יבם (פסיקתא רבתי פכ"ג) וכן כתוב במכילתא (יתרו פרשה ז) זכור מלפניו ושמור מלאחוריו מכאן שמוסיפים מחול על הקודש.

"ושמרו בני ישראל את השבת" (שמות לא טז) צריך לדעת הרי כבר נכתב בפסוקים שקודם לכן על שמירת השבת ומדוע הוסיף עוד שמירה אחרת ונראה לבאר על דרך אומרו ואביו שמר את הדבר פירוש ממתין ומצפה מתי יבוא והכוונה בזה לצוות שלא יהיה השבת בדבר טורח לצד מניעת מלאכת הרצון ומצוא החפץ אלא צריכין לשמוח בו בשלימות הרצון וחפץ בדבר ותמיד יהיה ממתין ומצפה מתי יבוא. (אור החיים)

(מתוך הספר נועם השבת)

לקראת יום השנה לפטירתו של ראש הישיבה רבי שלום כהן זצוק"ל

מה השיב לו מרן הרב שך זצוק"ל לשאלתו על קיצור ימי בין הזמנים: "תגיד להם שלפני כן צריך לדאוג שימי שישי ושבת יהיו ימים מלאים בתורה, לאחר מכן שידאגו לקיצור 'בין הזמנים'."

שימי שישי ושבת יהיו ימים מלאים בתורה. לאחר מכן שידאגו לקיצור 'בין הזמנים'.

חכם שלום כהן הוסיף ואמר: "ימי שישי ושבת מדי שבוע - הם זמן הרבה יותר ארוך מאשר שבוע אחד של אחרי החג. צריך לחזק את ימי שישי ושבת, שחם וחלילה לא יאבדו את הזמן הזה". עוד הוסיף חכם שלום כהן שלא משנים את תקופות "בין הזמנים", אותם סידרו גדולי הדורות הקודמים. (הידברות)

מרן חכם שלום כהן השיב להם כי את השאלה הזו נשאל כבר לפני עשרות שנים, על ידי רבני ישיבת "פורת יוסף", שהציעו לקצר את תקופת "בין הזמנים", ולהתחיל את "זמן חורף" מיד לאחר החג. "אמרתי להם שאני אשאל את הרב שך, ומה שיגיד - אנחנו נעשה",

סיפר נשיא המועצת בענוותנותו לתלמידי הישיבה הקשובים. "הלכתי לרב שך, והוא השיב לי: 'תגיד להם שלפני כן צריך לדאוג

לקראת מלאות שש שנים לעלון תוספת שבת, זקוקים תורמים עבור הגברת הפצת העלון בכל הארץ, וכן תורמים ע"מ להוציא בספר את כל החומר המיוחד שהופיע בעלונים, נא לפנות בטלפון: 0527614765

לתרומות לעלון אפשר גם ב"נדרים פלוס" ו"קהילות" קופת "אוסף גליונות" קופת "עלון תוספת שבת" או בטלפון 037630543 שלוחה 2040.

לפרטים והנצחות או להצטרפות או לשליחת דרשות וכד' ניתן לפנות למייל a0732951324@gmail.com לשמיעת שיחות חיזוק בנושא שבת בטל: 073-2951324